Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000940

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сущенко Роман Сергійович
2. Roman Suschenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6642-4744

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12739

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.23.03

Тема дисертації:

1. Управління стійкістю ланцюгів постачання підприємства торгівлі

2. Supply Chain Resilience Management in Trade Enterprises

Реферат:

1. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та методичних засад управління стійкістю ланцюгів постачання підприємства торгівлі та розроблення практичних рекомендацій щодо забезпечення їх безперебійного функціонування та мінімізації ризиків в умовах невизначеності. Об'єктом дослідження є процес управління стійкістю ланцюгів постачання підприємства торгівлі. Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні підходи до управління стійкістю ланцюгів постачання роздрібних продовольчих мереж. У першому розділ проведено дослідження теоретичних підходів до управління стійкістю ланцюгів постачання, що набуває особливої актуальності в умовах глобальних та локальних викликів, зокрема оголошення воєнного стану в Україні. Систематизовано та узагальнено існуючі наукові підходи до трактування понять «стійкість» та «адаптивність». Уточнено авторське визначення сутності управління стійкістю ланцюгів постачання роздрібних продовольчих мереж. Вперше проведено комплексне дослідження впливу еволюції концептуальних парадигм розвитку бізнес-середовища (SPOD, VUCA, BANI) на трансформацію підходів до управління ланцюгами постачання роздрібних продовольчих мереж.

Обґрунтовано доцільність їх аналізу з урахуванням положень концепції антикрихкості (antifragile), що дозволило систематизувати ключові характеристики кожної парадигми в контексті управління ланцюгами постачання та визначити напрями підвищення їх адаптивності та стійкості в умовах невизначеності. Доведено, що впровадження відповідних підходів дозволяє не лише підтримувати стійкість функціонування ланцюгів постачання роздрібних продовольчих мереж, а й використовувати кризові умови як можливості для розвитку шляхом впровадження інноваційних логістичних та управлінських рішень. У другому розділі визначено ключові проблеми управління стійкістю ланцюгів постачання роздрібних продовольчих мереж в умовах оголошення воєнного стану. Проведено анкетне дослідження стану управління стійкістю ланцюгів постачання роздрібних продовольчих мереж, що дозволило ідентифікувати ключові бар'єри адаптивності. Удосконалено класифікацію факторів впливу на стійкість ланцюгів постачання через KPI адаптивності. Доведено, що ключовими чинниками забезпечення стійкості є фінансова стабільність, значний рівень логістичної інтеграції та розвиток партнерської взаємодії із локальними виробниками. Українські продовольчі мережі активно переорієнтовуються на альтернативні маршрути, залучають власний автопарк для забезпечення безперебійних поставок. Встановлено, що більшість роздрібних продовольчих мереж перейшли до впровадження адаптивно-орієнтованих моделей управління стійкістю, проте зіштовхуються з низкою проблем: відсутністю уніфікованої методології, дефіцитом кваліфікованих кадрів та недостатньою інтеграцією KPI гнучкості та швидкості реакції у системи управління. Доведено, що українські роздрібні продовольчі мережі демонструють значний рівень стійкості та адаптивності ланцюгів постачання, що дозволяє реалізовувати принципи концепції антикрихкості, забезпечувати виконання критично важливої функції продовольчої безпеки країни та формувати нові бізнес-моделі в умовах постійної невизначеності. У третьому розділі науково обґрунтовано та вперше для українських роздрібних продовольчих мереж адаптовано поетапну модель формування стратегії управління стійкістю та антикрихкістю. Модель охоплює діагностику вразливостей ланцюгів постачання, сценарне планування та прогнозування адаптивності, моніторинг та оцінювання ризиків із подальшим коригуванням стратегічних рішень. Вперше проведено кластеризацію роздрібних продовольчих мереж за рівнем стійкості та антикрихкості (проактивні, компенсаційні, антикризові) на основі SWOT-аналізу та ІКП (індекс конкурентних позицій), а також удосконалено методику TOPSIS для вибору оптимальної стратегії управління ланцюгами постачання з урахуванням здатності мереж до самовідновлення та гнучкої адаптації. Запропоновано інтегральний показник ризику Irisk, який поєднує кількісні та якісні параметри ризику й адаптивності ланцюгів постачання та визначає пріоритетні напрями підвищення стійкості та формування антикрихких стратегій. Запропоновано концептуальну модель STAR (Sustainability, Transparency, Agility, Resilience), що поєднує категорії стійкості та антикрихкості: синергія стабільності та прозорості формує стійкість, а гнучкість і здатність до самовідновлення забезпечують перехід до антикрихкості. Для підвищення ефективності управління стійкістю та антикрихкістю застосовано комбінування сучасних методів аналізу (TOPSIS, DEA, SCOR, AHP, STAR) та формалізацію ключових бізнес-процесів у BPMN.

2. The purpose of the research is to substantiate the theoretical and methodological foundations of supply chain resilience management in trade enterprises and to develop practical recommendations aimed at ensuring their uninterrupted functioning and minimizing risks under conditions of uncertainty. The object of the research is the process of managing supply chain resilience in trade enterprises. The subject of the research comprises theoretical, methodological, and practical approaches to managing supply chain resilience in the food retail chains. In the first chapter the reader is introduced to a range of theoretical approaches to supply chain resilience management. The analysis demonstrates that ensuring resilience constitutes a key factor in minimising risks associated with supply disruptions, destruction of logistics infrastructure, changes in market conditions, and escalating economic instability. The chapter goes on to provide a detailed chronology of the formation and evolution of the concept of Supply Chain Resilience Management. Existing scientific approaches to interpreting the concepts of "supply chain resilience" and "adaptability" are systematised and critically synthesised. The process is intended to ensure continuity of operations, adaptability, and recoverability of supply chains. A comprehensive study was conducted for the first time on the impact of the evolution of conceptual paradigms in business

environment development (SPOD, VUCA, BANI) on the transformation of approaches to supply chain management in retail food networks. The feasibility of analysing these paradigms through the lens of the antifragile concept was substantiated, which allowed for the systematisation of the key characteristics of each paradigm in the context of supply chain management and the identification of directions for enhancing their adaptability and resilience under conditions of uncertainty. It has been demonstrated that the implementation of these approaches enables not only the maintenance of supply chain stability but also the utilisation of crisis conditions as opportunities for development through the adoption of innovative logistical and managerial solutions. In the second chapter the chapter identifies the key challenges facing retail food supply chain resilience amid martial law. The chapter proposes an enhanced categorisation of the factors influencing supply chain resilience through adaptability KPIs. The research demonstrates that financial stability, a high level of logistics integration, and the development of partnership cooperation with local producers are the principal determinants of resilience. The study establishes that the majority of retail food chains have transitioned to the implementation of adaptive resilience management models; however, they face a number of challenges, including the absence of a unified methodology, a shortage of qualified personnel, and insufficient integration of flexibility- and responsiveness-related KPIs into management systems. Collectively, these findings confirm that Ukrainian retail food chains demonstrate a significant level of supply chain resilience and adaptability, enabling them not only to fulfil the critically important function of ensuring the country's food security, but also to develop new business models oriented toward operating under conditions of persistent uncertainty. In the third chapter a phased model for developing a strategy for managing resilience and antifragility is scientifically substantiated and adapted for Ukrainian retail food chains for the first time. The model incorporates the diagnosis of supply chain vulnerabilities, scenario planning and forecasting of adaptability, monitoring and risk assessment, followed by subsequent adjustment of strategic decisions. This paper is the first to cluster retail food chains according to their level of resilience and antifragility (proactive, compensatory, crisis-oriented) by means of SWOT analysis and the CPI. The TOPSIS methodology is also refined to select the optimal supply chain management strategy, taking into account the networks' ability for self-recovery and flexible adaptation. The proposal of an integrated risk indicator, Irisk, is presented, which combines quantitative and qualitative parameters of supply chain risk and adaptability. A conceptual STAR model has been developed, combining the categories of resilience and antifragility. The model posits that synergy of stability and transparency form resilience, while agility and the ability to self-recover ensure transition to antifragility. In order to enhance the efficacy of resilience and antifragility management, contemporary analytical methodologies are amalgamated, and pivotal business processes are systematised employing BPMN.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- https://journals.knute.edu.ua/commodities-and-markets/article/view/1770 Ільченко Н., Сущенко Р. Адаптація ланцюгів постачання до викликів воєнного стану. // Commodities and Markets: The International Scientific and Practical Journal. 45, 1 (Бер 2023), С. 4–16.
- http://visnyk-onu.od.ua/journal/2024_29_2/9.pdf Сущенко Р. Система управління стійкістю та адаптивністю ланцюгів постачання підприємства торгівлі // Вісник Одеського національного

університету імені І. І. Мечникова, 2024. – Т. 29. – Вип. 2(100). – С. 68–74.

- https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/2229 Ilchenko N., Sushchenko R. Adaptive supply chain models // Scientia Fructuosa, 2025. – 159, 1 (Лют 2025). – С. 102–118.
- https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/7224 Сущенко Р. Формування стратегії управління стійкістю ланцюгів постачання роздрібними продовольчими мережами // Інвестиції: практика та досвід, 2025. – № 16 (2025). – С. 257–263.
- https://ur.knute.edu.ua/items/7d75a3af-828e-4315-89f9-9b56a08ecfc3 Сушенко Р. Адаптивність ланцюгів постачання, що формують роздрібні торговельні мережі, в умовах воєнного стану. Логістика майбутнього: ефективні рішення для торгівлі [Електронний ресурс] : тези доп. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 20 квіт. 2023 р.) / відп. ред. Н. Б. Ільченко. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – С. 109–111.
- https://ur.knute.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1b23c5fc-8be7-4629-b6ea-e062b44e7498/content Сущенко Р. Забезпечення адаптивності ланцюгів постачання підприємства. Підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації [Електронний ресурс] : тези доп. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 27 трав. 2023 р.) / відп. ред. В. А. Осика. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – С. 65–67
- https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/9fc31b159d1bc95b6c8f8181d54dd19e.pdf Сущенко Р. Адаптація ланцюгів постачання продовольчих товарів в умовах воєнного стану. Логістика майбутнього: ефективні рішення для торгівлі [Електронний ресурс] : тези доп. II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 18 квіт. 2024 р.). / відп. ред. Н. Б. Ільченко. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – С. 180 – 182.
- https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/cadc2d7016f4afd5a598f294c30eed55.pdf Сущенко Р. Стійкість ланцюгів постачання продовольчих товарів // Підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації [Електронний ресурс] : тези доп. VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 15 травня 2024 р.) / відп. ред. В. А. Осика. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 112–114.
- https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2024/11/re-04.11.24.pdf Sushchenko R. Modeling the Strategy of Supply Chain Adaptation for Food Retailers in Ukraine Science and Global Challenges in the Modern World: Proceedings of the International Scientific Conference (2024, November 4). Leicester, UK: Bookmundo, 2024. – P. 62–67.
- https://ur.knute.edu.ua/server/api/core/bitstreams/327fc553-2990-4039-86f3-46199636489e/content Сущенко Р. Формування стратегії управління адаптивністю ланцюгів постачання підприємства торгівлі. Логістика майбутнього: ефективні рішення для торгівлі [Електронний ресурс] : тези доп. III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 22 квіт. 2025 р.) / відп. ред. Н. Б. Ільченко. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. – С. 103-106.
- https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/11016 Сущенко Р. Моделювання стратегії адаптації ланцюгів постачання харчових продуктів українських роздрібних мереж. Підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації [Електронний ресурс] : тези доп. VIII Міжнар. наук.- практ. інтернет-конф. (Київ, 21 трав. 2025 р.) / відп. ред. В. А. Осика. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025.
- https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/issue/view/44 Сущенко Р. Еволюція концепцій управління стійкістю ланцюгів постачання роздрібних продовольчих мереж. GGgrundlagen der modernen wissenschaftlichen forschung. [Електронний ресурс] : тези доп. Міжнар. наук.- практ. інтернет-конф. (Цюріх; Швейцарія, 6 лют. 2026 р)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U001474; 0123U102494

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільченко Наталія Борисівна

2. Nataliia Ilchenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4052-571X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Vcd7tV0AAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Величко Олександр Петрович

2. Oleksandr Velychko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2700-0329

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григорак Марія Юріївна

2. Maria Grygorak

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5023-8602

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочубей Дмитро Вячеславович
2. Dmytro Kochubei

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7188-1763

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нечипорук Аліна Вікторівна
2. Alina Nechyporuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4392-7220

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Голобородько Альона Юріївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Голобородько Альона Юріївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Сущенко Роман Сергійович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна